

Sygn. akt VIII GC 473/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 lutego 2016 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący SSO Patrycja Baranowska

Protokolant Anna Galara

po rozpoznaniu w dniu 18 stycznia 2016 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa Skarbu Państwa- Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad

przeciwko (...) spółce akcyjnej w Ł.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej (...) spółki akcyjnej w Ł. na rzecz powoda Skarbu Państwa- Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad kwotę 116.165,66 zł (stu szesnastu tysięcy stu sześćdziesięciu pięciu złotych sześćdziesięciu sześciu groszy) wraz z ustawowymi odsetkami od kwot:

- 115.643,60 zł od dnia 12 listopada 2014 roku,

- 522,06 zł od dnia 19 czerwca 2015 roku,

II. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 3.600,00 zł (trzech tysięcy sześciuset złotych) tytułem kosztów procesu,

III. ściągnąć od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Okręgowego w Szczecinie kwotę 5.809,00 zł (pięciu tysięcy ośmiuset dziewięciu złotych) tytułem kosztów sądowych.

Sygn. akt VIII GC 473/15

UZASADNIENIE

Powód Skarb Państwa- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad wniósł o zasądzenie od pozwanej (...) spółki akcyjnej w Ł. kwoty 116.165,66 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 115.643,60 zł od dnia 12 listopada 2014 r. i od kwoty 522,06 zł od dnia wniesienia pozwu oraz kosztów procesu.

W uzasadnianiu powód wyjaśnił, że wykonawcą realizowanej przez niego inwestycji pod nazwą „(...) S. k/S. na potrzeby Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział S. (Etap I)” był Zakład (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S.. Roszczenia powoda z tytułu nieusunięcia lub nienależytego usunięcia wad i usterek ujawnionych w związku z wykonaniem przez spółkę (...) prac, zabezpieczone zostały gwarancjami udzielonymi przez pozwaną. Gwarancje ubezpieczeniowe o nr (...) i nr (...) dotyczyły prac związanych z wykonaniem dachu. W lutym 2014 r. ujawnione zostały wady poszycia dachu. Powód wezwał zobowiązaną spółkę (...) do ich usunięcia. Pomimo nie kwestionowania swojej odpowiedzialności i złożenia propozycji sposobu napraw, spółka (...) nie usunęła wad. Koszt usunięcia wad oszacowano na kwotę 115.643,60 zł. W związku z powyższym powód wezwał pozwaną do zapłaty

dochodzonej pozwem kwoty wynikającej z gwarancji nr (...) i nr (...). Pozwana omówiła zapłaty przedstawiając argumentację, którą powód uznał za bezzasadną z uwagi na bezwarunkowy charakter gwarancji ubezpieczeniowej oraz spełnienie wszystkich wymogów formalnych zgłoszenia roszczenia, w szczególności prawidłowego wezwania spółki (...) do usunięcia wad.

Dodatkowo powód zaznaczył, że analogiczne jak w niniejszej sprawie wezwania do zapłaty zostały skierowane do pozwanej w odniesieniu od innych stwierdzonych w toku przeglądów gwarancyjnych wad i usterek, przy czym należności te w łącznej wysokości 50.579,10 zł zostały uiszczone z opóźnieniem.

Na dochodzoną pozwem należność składała się kwota 80.000 zł z tytułu gwarancji nr (...), kwota 35.643,60 zł z tytułu gwarancji nr (...) oraz kwota 522,06 zł z tytułu odsetek liczonych od kwoty 50.679,10 zł od dnia 7 lutego 2015 r.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 28 lipca 2015 r. w sprawie I Nc 197/15 Sąd Okręgowy w Szczecinie nakazał pozwanej zapłacić dochodzoną pozwem kwotę wraz kosztami procesu w wysokości 3.600 zł, nakazał także ściągnąć od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Okręgowego w Szczecinie kwotę 5.809,00 zł tytułem kosztów sądowych.

Pozwana zaskarżyła nakaz zapłaty w całości domagając się oddalenia powództwa oraz zasądzenia od powoda na jej rzecz kosztów procesu. Pozwana wniosła także o zawiadomienie o toczącym się postępowaniu Zakładu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.. Pozwana potwierdziła fakt udzielenia powodowi gwarancji ubezpieczeniowych wskazanych w pozwie zaznaczając, że obejmowały one wyłącznie prace związane z wykonaniem dachu.

Pozwana zarzuciła, że domagając się z zapłaty z tytułu przedstawionych gwarancji powód nie spełnił określonych w nich warunków.

Zdaniem pozwanej z wykładni postanowień umów gwarancyjnych wynika, że odpowiedzialność ubezpieczyciela aktualizuje się najwcześniej w terminie powstania należności z tytułu nieusunięcia lub nienależytego usunięcia wad i usterek, a więc w dacie powstania świadczenia pieniężnego z tego tytułu. Tym samym, odpowiedzialność pozwanej mogłaby powstać najwcześniej, w momencie istnienia roszczenia powoda względem zobowiązanego z tytułu nieusunięcia wad. Spółka (...) winna być zatem zobowiązana względem powoda do zapłaty określonej należności. Samo doręczenie zobowiązanemu wezwania do usunięcia wad i usterek (świadczenia niepieniężnego) nie rodzi jeszcze roszczenia pieniężnego po stronie powoda wobec zobowiązanego. Roszczenie takie powstanie dopiero z chwilą powstania obowiązku zapłaty przez powoda wynagrodzenia za zastępcze usunięcie wad. Dlatego też dla wykazania ewentualnej odpowiedzialności pozwanej, powód winien przedłożyć dokumenty potwierdzające zastępcze wykonanie robót. Powód nie wykazał zaś istnienia roszczenia pieniężnego wobec zobowiązanego. Na podstawie prywatnego kosztorysu wykonania prac przedstawionego przez powoda nie sposób wyprowadzić wniosku, że prace te zostały wykonane jak również, czy strony łączyła umowa określonej treści jak i tego, czy i w jakim zakresie umowa ta została zrealizowana. Nienależnie od powyższego zdaniem pozwanej nawet przy założeniu spełnienia warunków formalnych, i tak nie można przyjąć (w kontekście wymogów powstania świadczenia pieniężnego), że wezwanie do zapłaty zostało złożone w czasie, w którym powstały należności z tytułu nieusunięcia lub nienależytego usunięcia wad.

Nadto powód nie złożył protokołu zdawczo odbiorczego wskazanego w pkt 2 gwarancji umożliwiającego weryfikację prawidłowości pierwotnie wykonanych prac. Pozwana wskazała też na braki formalne wezwania do zapłaty polegające na niedostarczeniu potwierdzenia wysłania kopii wezwania do usunięcia ujawnionych wad i usterek skierowanego do zobowiązanej spółki (...) i braku przedstawienia sposobu usunięcia wad. Wątpliwość pozwanej budził także zakres ujawnionych wad i usterek, do których rzekomo zobowiązana była spółka (...) oraz ich wartość wskazana w kosztorysie inwestorskim.

Pozwana zakwestionowała również żądanie zasądzenia kwoty 522,06 zł z tytułu naliczonych odsetek z uwagi na brak dokumentów potwierdzających zasadność i wysokość roszczenia.

W odpowiedzi na sprzeciw powód potrzymał w całości swoje dotychczasowe stanowisko. W kwestii zawartego w pozwie postulatu zasądzenia skapitalizowanych odsetek powód wyjaśnił, że w zakresie każdego żądania wynikającego z gwarancji ubezpieczeniowej pozwana zobowiązana była do dokonania zapłaty w terminie 30 dni od otrzymania wezwania. Do zapłaty kwoty 23.528,44 zł z tytułu gwarancji ubezpieczeniowej nr (...) oraz kwoty 27.150,66 zł z tytułu gwarancji ubezpieczeniowej nr (...) powód wezwał pozwaną w pismach z dnia 31 grudnia 2014 r. Uwzględniając okres świąteczno-noworoczny powód uznał, że 30 dniowy termin do zapłaty powyższych należności rozpoczął swój bieg 7 stycznia 2015 r., zapłata powinna zatem nastąpić w dniu 6 lutego 2015 r. Poznana uregulowała należność łączne kwocie 50.675,10 zł dopiero w dniu 27 marca 2015 r. Dokonanie zapłaty po upływie terminu usprawiedliwia tym samym żądanie zasądzenia odsetek za opóźnienie w kwocie 522,06 zł.

Zakład (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. nie zgłosiła swego przystąpienia do sprawy w charakterze interwenient ubocznego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 26 kwietnia 2011 r. pozwana (...) spółka akcyjna w Ł. udzieliła gwarancji ubezpieczeniowej właściwego usunięcia wad i usterek nr (...). Jako beneficjent gwarancji wskazana została Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w S., zaś jako zobowiązany Zakład (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S..

Zgodnie z pkt 1 gwarancji, gwarant w związku z umową, która zostanie zawarta pomiędzy beneficjentem a zobowiązanym, której przedmiotem jest „(...) S. k/S. na potrzeby Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział S. (Etap I)” gwarantuje nieodwołalnie i bezwarunkowo na zasadach określonych w niniejszej gwarancji zapłatę beneficjentowi należności wymienionych w pkt 2 niniejszej gwarancji do kwoty 62.794,26 zł.

W myśl pkt 2 gwarancja zabezpiecza roszczenie beneficjenta w stosunku do zobowiązanego z tytułu nieusunięcia lub nienależytego usunięcia wad i usterek, ujawnionych w okresie ważności gwarancji po podpisaniu protokołu zdawczo odbiorczego, na zasadach określonych w kontrakcie wymienionym w pkt 1, a które to roszczenie nie zostało zaspokojone przez zobowiązanego.

W pkt. 3 ustalono, że gwarancja ważna jest w okresie od dnia 30-12-2011 do dnia 14-01-2015 r. Okres ważności gwarancji oznacza czas, w którym powstały należności z tytułu nieusunięcia lub nienależytego usunięcia wad i usterek, o których mowa w pkt 2 i w którym beneficjent może wystąpić z żądaniem wypłaty z gwarancji.

Zgodnie z pkt 4 na podstawie niniejszej gwarancji gwarant zapłaci na rzecz beneficjenta należną kwotę w terminie 30 dni od daty otrzymania od beneficjenta pierwszego pisemnego wezwania do zapłaty wraz z załącznikami określonymi w punkcie 6.

Wezwanie do zapłaty powinno być podpisane przez osoby właściwie umocowane w imieniu beneficjenta i złożone w okresie ważności gwarancji, pod rygorem odmowy zapłaty gwarantowanych należności (pkt 5).

Zgodnie z pkt 6 do wezwania należy dołączyć:

- a) pisemne oświadczenie, że zobowiązany pomimo pisemnego wezwania przez beneficjenta do usunięcia wad i usterek nie zaspokoił roszczeń beneficjenta,
- b) kopię skierowanego do zobowiązanego wezwania do usunięcia ujawnionych wad i usterek, w którym określono rodzaj wad oraz sposób i termin ich usunięcia, wraz z potwierdzeniem wysłania,
- c) dokumenty poświadczające umocowanie osób podpisanych pod wezwaniem do zapłaty.

W pkt 7 zapisano, że suma gwarancyjna stanowi górną granicę odpowiedzialności Gwaranta. Każda kwota zapłacona z tytułu niniejszej gwarancji zmniejsza sumę gwarancyjną.

Zgodnie z pkt 8 wezwanie do zapłaty nie spełniające wymogów formalnych określonych w pkt. 5 i 6 niniejszej gwarancji jest bezskuteczne. Tylko kompletne wezwanie do zapłaty otrzymane przez gwaranta w okresie ważności niniejszej gwarancji będzie powodowało obowiązek wypłaty gwarantowanych należności.

dowód: gwarancja ubezpieczeniowa k. 22

W dniu 27 kwietnia 2011 r. powód Skarb Państwa - Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział (...) w S. zawarł z Zakładem (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S., w wyniku wyboru oferty w trybie przetargu ograniczonego umowę nr (...) na „ (...) w S. k/S. na potrzeby Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział S. (Etap I)”. Zgodnie z § 3 umowy termin zakończenia ustalono na dzień 30 listopada 2011 r. Wstępne wynagrodzenie za wykonanie przedmiotu umowy strony określiły na kwotę 4.186.283,71 zł.

dowód: umowa k. 14-19,

harmonogram k. 20,

pismo z 15.02.2012 r. k. 21

W dniu 14 lutego 2012 r. pozwana (...) spółka akcyjna w Ł. udzieliła kolejnej gwarancji ubezpieczeniowej właściwego usunięcia wad i usterek nr (...).

Zgodnie z pkt 1 gwarancji, gwarant w związku z umową, która została zawarta pomiędzy beneficjentem a zobowiązanym w dniu 27 kwietnia 2011 r., której przedmiotem jest „ (...) S. k/S. na potrzeby Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział S. (Etap I)” - dotyczy wyłącznie prac związanych z wykonaniem dachu, gwarantuje nieodwołalnie i bezwarunkowo na zasadach określonych w niniejszej gwarancji zapłatę beneficjentowi należności wymienionych w pkt 2 niniejszej gwarancji do kwoty 80.000 zł.

Okres ważności gwarancji ustalono od dnia 14 lutego 2012 r. do dnia 22 grudnia 2016 r. (pkt 3).

Pozostałe uregulowania zostały zapisane w sposób tożsamy jak w powyższej gwarancji.

W aneksie nr (...) do gwarancji ubezpieczeniowej nr (...) okres ważności gwarancji ustalono od dnia 14 lutego 2012 r. do dnia 22 grudnia 2017 r.

W piśmie z dnia 27 lutego 2012 r. spółka (...) przesłała powodowi aneks do gwarancji ubezpieczeniowej nr (...) zwracając się jednocześnie z prośbą o zwrot kwoty 100.000 zł pobranej na poczet zabezpieczenia należytego wykonania umowy zgodnie z protokołem odbioru ostatecznego inwestycji.

dowód: gwarancja ubezpieczeniowa k. 23 ,

aneks nr (...) k. 25,

pismo z 27.02.2012 k. 24

W związku z zawarciem pomiędzy powodem Skarbem Państwa- Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział (...) w S. a Zakładem (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S., umowy Nr (...), której przedmiotem było zamówienie uzupełniające na „(...)” pozwana spółka (...) udzieliła również gwarancji ubezpieczeniowej właściwego usunięcia wad i usterek nr (...) do kwoty 34.388,46 zł. Na podstawie gwarancji gwarant zobowiązał się do zapłaty na rzecz beneficjenta należnej kwoty w terminie 30 dni od daty otrzymania od beneficjenta pierwszego pisemnego wezwania do zapłaty wraz z określonymi załącznikami (pkt 4). Nadto ustalono, że wezwanie do zapłaty powinno być podpisane przez osoby właściwie umocowane w imieniu beneficjenta i złożone w okresie ważności gwarancji, pod rygorem odmowy zapłaty gwarantowanych należności (pkt 5), a do wezwania należy dołączyć: pisemne oświadczenie, że zobowiązany pomimo pisemnego wezwania przez beneficjenta do usunięcia wad i usterek nie

zaspokoił roszczeń beneficjenta, kopię skierowanego do zobowiązanego wezwania do usunięcia ujawnionych wad i usterek, w którym określono rodzaj wad oraz sposób i termin ich usunięcia, wraz z potwierdzeniem wysłania oraz dokumenty poświadczające umocowanie osób podpisanych pod wezwaniem do zapłaty (pkt 6).

dowód: gwarancja k. 115,

potwierdzenie wysłania k. 116

Spółka (...) przystąpiła do realizacji prac objętych umową nr (...) na „(...) w S. k/S. na potrzeby Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział S. (Etap I)”. W czasie przeglądu gwarancyjnego ujawnione zostały wady i usterek w pracach wykonanych przez spółkę (...).

bezsporne

W piśmie z dnia 11 lutego 2014 r. zatytułowanym „zgłoszenie wad” powód poinformował spółkę (...), że w dniu 3 lutego 2014 r. została ujawniona wada poszycia dachu, w wyniku której nastąpiło zalanie pomieszczenia w budynku Laboratorium Drogowego w S.. Powołując się na zapis umowy nr (...) powód wezwał spółkę do natychmiastowego rozpoznania i przedstawienia programu naprawczego w celu usunięcia powstałej wady. W załączeniu przedstawiona została dokumentacja fotograficzna. Pismo zostało dostarczone do spółki (...) bezpośrednio przez pracownika powoda.

W odpowiedzi, po przeprowadzeniu wizji lokalnej, spółka (...) wskazała, że wady pokrycia dachu (tj. niedogrzone styki papy, przetarcia, pęknięcia i odspojenia na styku z obróbką blacharską) zostaną uszczelnione masą szpachlową po uprzednim oczyszczeniu i zagruntowaniu. W celu dodatkowego zabezpieczenia zostanie zaś zastosowana posypka do pap termozgrzewalnych.

W piśmie z dnia 21 lutego 2014 r. powód zaakceptował zaproponowany sposób naprawy pokrycia dachu zastrzegając, że jest to naprawa mająca charakter tymczasowy, która musi dodatkowo zostać uzupełniona o wymianę materiałów, które uległy uszkodzeniu. W piśmie zaznaczono, że pełna naprawa polegać powinna na wymianie uszkodzonej papy i zastąpieniu jej nową. Dalej zaznaczono, że z uwagi na porę roku powyższą naprawę należy przeprowadzić w okresie wiosenno-letnim, nie później niż do 30 czerwca 2014 r. Wskazując na powyższe powód wezwał spółkę (...) do natychmiastowego usunięcia wady zgodnie z tymczasowym sposobem naprawy. Pismo zostało dostarczone bezpośrednio spółce (...) przez pracownika powoda. Na piśmie umieszczona została pieczęć spółki (...) i pieczęć datownika oraz odręczny zapis liczby dziennika korespondencyjnego.

W kolejnym piśmie z dnia 25 marca 2014 r., w związku z brakiem odpowiedzi na powyższe, powód wezwał spółkę (...) do jednoznacznego określenia terminu rozpoczęcia i zakończenia naprawy mającej charakter tymczasowy oraz naprawy docelowej. Powód podkreślił, że w przypadku braku odpowiedzi zleci usunięcie wad osobie trzeciej na koszt wykonawcy. Koszty usuwania wad będą zaś pokryte z gwarancji ubezpieczeniowej właściwego usunięcia wad i usterek nr (...) i nr (...).

Pismo to również zostało dostarczone bezpośrednio spółce (...). Na piśmie umieszczona została pieczęć spółki (...) wraz z pieczęcią datownika.

dowód: zgłoszenia wady z dokumentacją fotograficzną k. 26-29,

korespondencja elektroniczna k. 30,

piśmo z 14.02. (...). k. 31,

wezwania z 21.02.2014 r. i 25.03.2014 r. k. 32-34

Spółka (...) nie usunęła wad i usterek.

bezsporne

W lipcu 2014 r. na zlecenie powoda A. B. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Zakład (...) A. B. sporządził kosztorys inwestorski dotyczący remontu dachu budynku w S.. Ogólna wartość kosztorysowa robót została ustalona na kwotę 115.643,60 zł.

dowód: kosztorys k. 35-46

W piśmie z dnia 2 października 2014 r. powód wezwał pozwaną (...) spółkę akcyjną w Ł. do zapłaty kwoty 80.000 zł stosownie do zapisów pkt 1

gwarancji ubezpieczeniowej nr (...). Wskazał, że wezwanie związane jest z nieusunięciem przez zobowiązaną spółkę (...) wad poszycia dachu w budynku Laboratorium Drogowego w S. zgłoszonych w pismach z dnia 11 lutego 2014 r. oraz ponownymi wezwaniami z dnia 21 lutego 2014 r. i 25 marca 2014 r. Załączniki do przedmiotowego pisma stanowiły kopie pism skierowanych do zobowiązanej z dnia 11 i 21 lutego oraz 25 marca 2014 r., a także oświadczenie beneficjenta oraz kopie pełnomocnictw.

W kolejnym piśmie z dnia 2 października 2014 r. przywołując tożsamą jak powyżej argumentację powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 35.643,60 zł stosownie do zapisów pkt. 1 gwarancji ubezpieczeniowej właściwego usunięcia wad i usterek nr (...). Załączniki do pisma stanowiły również kopie pism skierowanych do zobowiązanej, oświadczenie beneficjenta oraz kopie pełnomocnictw.

dowód: wezwania do zapłaty z 2.10.2014 r. z załącznikami k. 47-55

W piśmie z dnia 27 października 2014 r. powołując się na ustalenia II przeglądu gwarancyjnego związanego z realizacją umowy nr (...) powód wezwał spółkę (...) do rozpoczęcia czynności związanych z dokończeniem prac remontowych zgodnie ze zaktualizowanym wykazem usterek do dnia 28 listopada 2014 r. Powód zaznaczył, że w przypadku nieusunięcia wad stosowne prace zleci osobie trzeciej, przy czym koszty z tym związane pokryte zostaną z gwarancji nr (...) i (...). Nadto naliczone zostaną kary umowne za zwłokę w usunięciu wad. Załącznik do pisma stanowił wykaz usterek pozostałych do usunięcia.

W piśmie z tego samego dnia powód poinformował spółkę (...), że w wyniku bieżącej eksploatacji budynku Laboratorium Drogowego w S. ujawnione zostały nowe usterki podobne w swoim charakterze do usterek wyszczególnionych w protokole z przegląd gwarancyjnego nr II. Jednocześnie powód wezwał do rozpoczęcia czynności związanych z usunięciem wad w terminie 14 dni. Załącznik do pisma stanowił wykaz usterek.

Pisma zostały dostarczone spółce (...) przez pracownika powoda. Na pismach umieszczona została pieczęć spółki (...) i pieczęć datownika.

dowód: pisma z 27.10.2014 r. k. 113-114

W dniu 3 listopada 2014 r. w związku z wezwaniem do zapłaty 35.643,60 zł z tytułu gwarancji ubezpieczeniowej nr (...) pozwana podjęła decyzję o odmowie realizacji roszczenia. W uzasadnieniu powołując się na pkt 6 gwarancji pozwana wskazała, że złożone przez powoda jako beneficjenta zawiadomienie o powstaniu roszczenia opatrzone jest brakiem formalnym związanym z brakiem potwierdzenia skierowania do zobowiązanego wezwania do usunięcia ujawnionych wad i usterek. Wezwanie nie spełniające wymogów uważa się zaś za bezskutecznie.

W decyzji wskazano również, że skoro gwarancja stanowi zobowiązanie zastępcze do świadczenia pieniężnego w określonej kwocie, to dla jej uruchomienia musi zostać najpierw sprecyzowane kwotowo to świadczenie pieniężne, powinna zostać też wskazana data powstania należności, co w przedmiotowym przypadku nie zostało uczynione, gdyż beneficjent nie przedstawił dokumentu potwierdzającego wysokość oraz daty powstania roszczenia.

Dalej stwierdzono, że nie został zrealizowany pkt 2 warunków gwarancji, beneficjent w wezwaniu do zapłaty z dnia 2 października 2014 r. nie dołączył bowiem protokołu zdawczo odbiorczego odbioru technicznego budowy laboratorium stwierdzającego jednoznacznie, że przedmiotowe prace zostały wykonane należycie i były wolne od wskazanych w sprawie wad i usterek.

W dniu 21 listopada 2014 r. w związku ze zgłoszeniem szkody z gwarancji ubezpieczeniowej właściwego usunięcia wad i usterek nr (...) pozwana podjęła decyzję o odmowie dokonania wypłaty odszkodowania. W uzasadnieniu również powołała się na okoliczność nie przedstawienia przez beneficjenta dokumentów potwierdzających wysokość szkody oraz daty jej powstania.

W piśmie z dnia 27 listopada 2014 r. powódka nie zgadzając się z stanowiskiem zaprezentowanym w decyzji z dnia 3 listopada 2014 r. jako sprzecznym z istotą gwarancji bezwarunkowej i treścią gwarancji ubezpieczeniowej nr (...) wezwała do wypłaty żądanej kwoty wraz z odsetkami. Zdaniem pozwanej wypłata należności z tytułu gwarancji winna być uzależniona wyłącznie od złożenia żądania zapłaty w formie i treści określonej w dokumencie gwarancji. Nie można też przyjąć jakoby przesłanką powstania obowiązku zapłaty kwot z gwarancji było ustalenie wysokości kosztów usunięcia wad przez innego wykonawcę i niedokonanie zapłaty tychże kosztów przez zobowiązanego. Za pozbawione podstaw prawnych powód uznał też żądanie dołączenia jakiegokolwiek innego dokumentu (jak np. protokołu zdawczo odbiorczego) niż wskazane enumeratywnie w treści gwarancji. Powód zaznaczył również, że wbrew zarzutom pozwanej wezwanie do usunięcia wad zostało doręczone bezpośrednio do siedziby zobowiązanego na co wskazuje treść pieczęci firmowych spółki (...).

W piśmie z dnia 16 grudnia 2014 r. odnosząc się do decyzji o odmowie realizacji roszczeń tak z gwarancji nr (...) jak i nr (...) powód podtrzymał w całości swoje stanowisko zaprezentowane w powyższym piśmie z dnia 27 listopada 2014 r. W celu ostatecznego zakończenia sprawy przesłał w załączeniu kosztorys inwestorski wykonany przez Zakład (...) w S. na remont dachu, opiewający na kwotę 115.643,60 zł.

dowód: decyzje odmowne k . 54-57,

piśmo z 27.11.2014 r. k. 60-62,

piśmo z 16.12.2014 k. 63-64

W piśmie z dnia 30 grudnia 2014 r., wskazując na nieusunięcie przez zobowiązanego - spółkę (...) usterek wyszczególnionych w załączniku nr 1 będącym integralną częścią protokołu z II przeglądu gwarancyjnego z dnia 13 listopada 2013 r., zgłoszonych pismem z dnia 25 marca 2014 r. oraz ponownym wezwaniem z dnia 27 października 2014 r., ujawnionych do dnia 27 października 2014 r. i zgłoszonych w piśmie z tego dnia, powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 23.528,44 zł stosownie do zapisów pkt 1 gwarancji ubezpieczeniowej nr (...).

W kolejnym piśmie z tego samego dnia powód wezwał także do zapłaty kwoty 27.150,66 zł stosownie do zapisów pkt 1 gwarancji ubezpieczeniowej nr (...).

Korespondencja zawierająca wezwania została nadana za pośrednictwem poczty za potwierdzeniem odbioru.

Powyższe należności w wysokości 34.388,46 zł oraz 27.150,66 zł zostały przelane przez pozwaną na rachunek bankowy powoda w dniu 27 marca 2015 r.

dowód: wezwania do zapłaty 65-66,

potwierdzenia zapłaty k. 67

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się uzasadnione w całości.

Stan faktyczny niniejszej sprawy został ustalony w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci dokumentów zaferowanych przez strony, które Sąd uznał za wiarygodne, jako że żadna ze stron nie kwestionowała ich treści, także Sąd nie powziął żadnych wątpliwości co do ich rzetelności i prawdziwości. Sąd pominął dowody w pozostałym zakresie z uwagi na dostateczne wyjaśnienie okoliczności niezbędnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Okoliczności sprawy nie były zresztą pomiędzy stronami sporne. Strony były zgodne co do faktów związanych zawarciem przez powoda ze spółką (...) umowy o wykonanie prac związanych z budową laboratorium drogowego objętej następnie przez pozwaną gwarancją ubezpieczeniową właściwego usunięcia wad i usterek. Nie kwestionowane były okoliczności związane wykonaniem umówionych prac spółką (...), ujawnieniem wad i usterek oraz ostatecznym ich nie usunięciem przez wykonawcę. Pozwana nie kwestionowała też co do zasady swojej odpowiedzialności wynikającej z udzielonych gwarancji podważając jedynie spełnienie przez powoda przesłanek uzasadniających wypłatę dochodzonych z tego tytułu należności. Zarzuty te dotyczyły kwestii natury formalnej, to jest warunków wypłaty gwarancji, jakie przewidziane zostały bezpośrednio w treści samej gwarancji ubezpieczeniowej.

W niniejszym postępowaniu powód domagał się zapłaty gwarancji ubezpieczeniowej, udzielonej przez pozwaną na właściwe usunięcie wad i usterek w związku z realizacją inwestycji o nazwie „ (...) S. k/S. na potrzeby Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział S. (Etap I)”.

Mając na wadze powyższe przede wszystkim zaznaczenia wymaga, że gwarancja ubezpieczeniowa jest specyficzną czynnością ubezpieczeniową, znajdującą oparcie w zasadzie swobody umów (art. 353¹ k.c.). Sprowadza się ona do zagwarantowania wypłaty przez gwaranta (zakład ubezpieczeń) na rzecz beneficjenta gwarancji określonego świadczenia pieniężnego na wypadek zajścia wymienionego w gwarancji zdarzenia. Obowiązek zapłaty po stronie gwaranta przyjmuje przy tym zwykle charakter zobowiązania nieodwołalnego i bezwarunkowego, realizowanego na pierwsze żądanie. Specyfika tego rodzaju gwarancji polega też na tym, że ma ona charakter zobowiązania w znacznym stopniu abstrakcyjnego, co związane jest z tym, że gwarant w zasadzie nie może odwoływać się do stosunku podstawowego łączącego zleceniodawcę z beneficjentem, będącego przyczyną udzielenia gwarancji. Podstawę żądania beneficjenta gwarancji stanowi przepis art. 354 § 1 k.c.

W zakresie żądania zapłaty kwoty 115.643,60 zł powód wywodził swoje roszczenie z gwarancji ubezpieczeniowej nr (...) i nr (...). W ocenie Sądu, wbrew zarzutom pozwanej, zostały dopełnione przez powoda warunki formalne określone w gwarancji, od których uzależniona była wypłata środków z gwarancji. Strona powodowa w należyty sposób wykazała, że zaszły wszystkie przesłanki aby kwota wynikająca z gwarancji żądana pozwem została wypłacona na jej rzecz jako beneficjenta. W pierwszej kolejności zauważyć należy - co zresztą nie było sporne - że powód swoje żądanie zgłosił w terminie obowiązywania gwarancji. Z ustaleń Sądu wynika również, że zgłoszenie nastąpiło w sposób prawidłowy i zgodny z postanowieniami gwarancji właściwego usunięcia wad i usterek.

W myśl zapisów gwarancji zawartych w pkt 5 wezwanie do zapłaty powinno być podpisane przez osoby właściwie umocowane w imieniu beneficjenta i złożone w okresie ważności gwarancji, pod rygorem odmowy zapłaty gwarantowanych należności. Zgodnie zaś z pkt 6 do wezwania należało dołączyć takie dokumenty jak pisemne oświadczenie, że zobowiązany pomimo pisemnego wezwania przez beneficjenta do usunięcia wad i usterek nie zaspokoił roszczeń beneficjenta, kopię skierowanego do zobowiązanego wezwania do usunięcia ujawnionych wad i usterek, w którym określono rodzaj wad oraz sposób i termin ich usunięcia, wraz z potwierdzeniem wysłania i dokumenty poświadczające umocowanie osób podpisanych pod wezwaniem do zapłaty. Na poparcie spełnienia powyższych warunków powód przedłożył wezwania do zapłaty podpisane przez osoby właściwie umocowane w jego imieniu jako beneficjenta. Pierwsze wezwanie do zapłaty pochodziło z dnia 2 października 2014 r. (k.47), właściwie umocowane do jego złożenia wynikało zaś z załączonych kopii pełnomocnictw. Do wezwania powód dołączył również pisemne oświadczenie, że spółka (...) pomimo wezwania nie usunęła wad i usterek, a tym samym nie zaspokoila roszczeń beneficjenta. Dołączył również kopie kierowanych do spółki (...) pism w tym wezwań do usunięcia ujawnionych wad i usterek. W wezwaniach tych wskazano rodzaj wad oraz sposób i termin ich usunięcia. Złożenie opisanych dokumentów nie było pomiędzy stronami sporne, ponadto wynikało z listy załączników wymienionych w końcowej części wezwania do zapłaty. Warunkiem formalnym, na którego niespełnienie

wskazywała pozwana był brak potwierdzenie wysłania wezwania do spółki (...) zobowiązującego do usunięcia wad i usterek. Wbrew zarzutom pozwanej sformułowanym w tym zakresie, w okolicznościach niniejszej sprawy, nie sposób przyjąć, aby warunek ten nie został ostatecznie spełniony. Zdaniem Sądu powód wykazał, że wezwania do usunięcia wad i usterek zostały faktycznie doręczone spółce (...). O powyższym niewątpliwie świadczy akcentowana przez powoda okoliczność dostarczania korespondencji kierowanej do spółki (...) bezpośrednio przez jego pracownika i potwierdzenia doręczenia pism tzw. „pieczęcią wpływu”. Na każdym, stanowiącym załącznik do wezwania piśmie, rzeczywiście widnieje pieczęć „firmowa” spółki (...), pieczęć zawierająca datę wpływu, a na wezwaniu z dnia 21 lutego 2014 r. również odręczny zapis dotyczący liczby dziennika korespondencyjnego. Kwestii skuteczności takiego doręczenia wezwania do usunięcia wad w żaden sposób nie podważa podnoszony przez stronę pozwaną brak podpisu przyjmującego. W tożsamy sposób doręczone zostało bowiem pismo z dnia 11 lutego 2014 r. stanowiące zgłoszenie wad, w odpowiedzi na które spółka (...) przedstawiła propozycje naprawy dachu, co niewątpliwie potwierdza skuteczność takiego doręczenia.

W dalszej kolejności podkreślić również trzeba, że udzielona przez pozwaną gwarancja miała charakter abstrakcyjny, bezwarunkowy, nieodwoalny i miała być płatna na pierwsze żądanie. Powyższej okoliczności nie kwestionowały same strony, przede wszystkim zaś taki charakter gwarancji wynika wyraźnie z treści jej postanowień. W gwarancjach wskazano bowiem, że wypłata nastąpi bezwarunkowo i nieodwołalnie (pkt 1 gwarancji) na pierwsze pisemne żądanie (pkt 4), co należy rozumieć, iż niezależnie od ważności i skuteczności postanowień umowy łączącej powódkę i wykonawcę prac spółkę (...) zobowiązaną do usunięcia wad i usterek. Konsekwencją takiego stanowiska jest przyjęcie, że przy ocenie powstania obowiązku zapłaty po stronie gwaranta Sąd nie bada zarzutów ze stosunku podstawowego, czyli tego który łączył powoda z wykonawcą robót. Stanowisko takie jest ugruntowane w orzecznictwie i doktrynie. Zgodnie i konsekwentnie wskazuje się, że podmiot udzielający gwarancję opatrzonej klauzulami nieodwołanie, bezwarunkowo, na pierwsze żądanie nie może skutecznie powołać się w celu wyłączenia lub ograniczenia przyjętego na siebie obowiązku zapłaty na zarzuty wynikające ze stosunku podstawowego, w związku z którym gwarancja została wystawiona. Zobowiązanie gwaranta jest niezależne od relacji zachodzących między zleceniodawcą a gwarantariuszem (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 28.04.1995 r., sygn. III CZP 166/94, opubl. w OSNC 1995/10/135; uchwała SN z 16.04.1993 r., sygn. III CZP 16/93, OSNC 1993/10/166; wyrok SN z dnia 16.04.1996 r., sygn. II CRN 38/96, opubl. w OSNC 1996/9/122). W istocie zatem powód nie był zobowiązanych wykazywania warunków dotyczących stosunku umownego wiążącego go ze spółką (...). Trudno też podzielić pogląd pozwanej jakoby jej odpowiedzialność powstawała dopiero z chwilą powstania obowiązku powoda do zapłaty wynagrodzenia za zastępcze usunięcie wad oraz, że powód zobowiązany był do przedłożenia protokołu zdawczo odbiorczego, którego analiza pozwalałaby pozwanej na ocenę, czy prace wykonane przez spółkę (...) pierwotnie zostały wykonane należycie i były wolne od wad.

W okoliczności niniejszej sprawy zaznaczyć trzeba, że w przedmiotowym postępowaniu nie wykazano, że strona powodowa wystąpiła o wypłatę świadczeń gwarancyjnych innych niż jest mowa w dokumencie gwarancyjnym. Wady i usterek wynikały z defektów poszycia dachowego, które ujawniły się w terminie obowiązywania gwarancji. Wszelkie formalne wymogi, które uprawniały powoda do domagania się zapłaty kwot wynikających z gwarancji zostały spełnione. Żadne inne warunki formalne oprócz tych, które wskazane zostały w samym dokumencie gwarancji nie wymagały zatem spełnienia. Jak zaznaczono powyżej dokumenty gwarancji w pkt 5 i 6 wyraźnie wskazywały autonomiczne warunki jakie musi spełnić beneficjent aby móc domagać się zapłaty kwot z tych gwarancji wynikających. Te warunki o czym była mowa powyżej zostały spełnione. Nie było zatem potrzeby wykazywania, że nastąpiła naprawa ujawnionych wad i usterek, ani wykazania jakie były to wady, jaki był ich zakres oraz wartość. Nie było też potrzeby - co zresztą ostatecznie strona powodowa uczyniła dla rozwiązania sprawy - przedstawiania kosztorysów inwestorskich czego domagała się pozwana. Odpowiedzialność gwaranta wyrażająca się obowiązkiem zapłaty wynikającej z sumy gwarancji, nie ma charakteru odpowiedzialności odszkodowawczej, oświadczenie odnoszące się do wystąpienia okoliczności uzasadniającej realizację gwarancji podlegają więc jedynie kontroli formalnej (por wyrok SN z 04.10.1995 r., sygn.. II CRN 123/93, OSNC 1996/2/29).

Zgodnie z gwarancją ubezpieczeniową, jej postanowieniami, na stronie powodowej spoczywał obowiązek spełnienia wszystkich warunków formalnych, a spełnienie tych warunków i wystąpienie o zapłatę roszczenia spowodowało,

że strona pozwana nie mogła odmówić zapłaty należności. Uzasadnieniem dla uchylenia się od zapłaty sumy gwarancyjnej może być wyłącznie ustalenie, że żądanie zapłaty stanowi nadużycie prawa. Jest to natomiast równoznaczne ze stwierdzeniem, że żądanie to jest sprzeczne z celem gwarancji bądź beneficjent wykorzystał udzielone zabezpieczenie do innych celów niż wynikające z gwarancji, gwarancja stała się narzędziem uzyskania nienależnych korzyści (wyrok SN z 25.01.1995 r., sygn. III CRN 70/94, opubl. w OSNC 1995/5/86; uchwała SN z 28.04.1995 r., sygn. III CZP 166/94, opubl. w OSNC 1995/10/135, wyrok SN Z 21.08.2014 r. sygn. IV CSK 683/13). Podkreślić równocześnie trzeba jednak, że gwarantowi przyznaje się prawo do obrony za pomocą zarzutu nadużycia prawa wyjątkowo, gdy nadużycie jest ewidentne i wyraźne, wynika ze zmywu stron lub wykorzystania gwarancji do zupełnie innego celu niż była przeznaczona. W niniejszej sprawie nie można stwierdzić, że doszło do którejkolwiek z tych okoliczności. W szczególności nie można zakładać, że powód dochodzi nienależnych korzyści z tytułu ujawniania się wad i usterek. Z całą pewnością nie ma też mowy o zмовie zainteresowanych. Strona pozwana nie wykazała, że nastąpić miałyby nadużycie uprawnień przez stronę powodową wynikających z gwarancji, że gwarancja zostanie wykorzystana w innym celu, czy też, że roszczenia zostały zgłoszone w innym celu niż to wynika z dokumentów gwarancyjnych.

Wobec powyższego Sąd podzielił w całej rozciągłości stanowisko strony powodowej zaprezentowane w toku postępowania, w szczególności wyrażone w odpowiedzi na sprzeciw. Stąd za uzasadnione należało uznać powództwo o zasądzenie kwoty 115.643,60 zł.

Dodatkowo zdaniem Sądu należy zwrócić również uwagę na okoliczność, że argumentacja która została podana w decyzjach odmawiających dokonanie wypłaty poza tym, że nie była trafna wyraźnie zamierzała do uniknięcia odpowiedzialności. Gwarant prezentował bowiem niekonsekwentne stanowisko, co do dwóch roszczeń powoda (w zakresie żądania zapłaty kwoty 23.528,44 zł z tytułu gwarancji ubezpieczeniowej nr (...) i kwoty 27.150,66 zł z tytułu gwarancji ubezpieczeniowej nr (...)) uznał należności, a pomimo zastosowania przez powoda tej samej procedury i złożenia analogicznych dokumentów zakwestionował roszczenie objęte niniejszy powództwem właśnie co do kwoty 115.643,60 zł.

Odnosząc się do dalszej części powództwa w ocenie Sądu uzasadnione okazało się również żądanie zapłaty kwoty 522,06 zł z tytułu skapitalizowanych odsetek należnych od kwot, które zostały już wypłacone powodowi, a mianowicie od kwoty 23.528,44 zł z tytułu gwarancji ubezpieczeniowej nr (...) i od kwoty 27.150,66 zł z tytułu gwarancji ubezpieczeniowej nr (...). Wprawdzie w pozwie powód w istocie nie wykazał w jakie sposób odsetki zostały wyliczone, niemniej już w odpowiedzi na sprzeciw, na skutek wątpliwości pozwanej i zakwestionowania ich wyliczenia powód uzupełnił materiał dowodowy pozwalający Sądowi na zweryfikowanie prawidłowości wyliczenia odsetek w zakresie kwot, które zostały zapłacone przez pozwaną z opóźnieniem.

O należnych w sprawie roszczeniach odsetkowych orzeczono na podstawie art. 481 i 482 k.c.

Mając na uwadze wszystkie powyższe okoliczności sąd orzekł jak w pkt I sentencji.

O kosztach procesu, zawartych w (...) II sentencji, orzeczono na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 2 k.p.c. i 99 k.p.c. oraz przepisów Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu przez radcę prawnego ustanowionego urzędu (j.t. Dz. U. 2013 r., poz. 461) przy założeniu, że strona powodowa jest stroną wygrywającą proces w całości. Przyznane koszty stanowiło wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 3.600 zł.

Stosownie do treści art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r. poz. 1025 z późn. zm.) kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Zgodnie natomiast z art. 83 ust. 2 ustawy w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie sąd orzeka o poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa wydatkach, stosując odpowiednio przepisy art. 113.

W tym stanie rzeczy ściągnięciu od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Szczecinie podlega kwota 5.809 zł stanowiąca opłatę od pozwu – o czym orzeczono jak w pkt III sentencji.

Sygn. akt VIII GC 473/15

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)